

Rapport

Datum: 10 januari 2003

Rapportnummer: 2003/004

Klacht

Verzoeker, een gepensioneerd rijksambtenaar, klaagt erover dat het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties hem niet heeft geïnformeerd over de Regeling ziektekostenvoorziening rijkspersoneel (Zvr-regeling).

Beoordeling

1. Ingevolge de Regeling ziektekostenvoorziening rijkspersoneel (Zvr-regeling; tot 1 januari 1998 de Regeling ziektekostenvoorziening overheidspersoneel; Zvo-regeling) kunnen onder anderen gepensioneerde ambtenaren in aanmerking komen voor een tegemoetkoming in gemaakte ziektekosten.

2. De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft er tijdens het onderzoek op gewezen dat aan de regeling regelmatig aandacht wordt besteed in vakbondsbladen en tijdschriften voor gepensioneerden, en dat de regelingen - en wijzigingen daarvan - zijn gepubliceerd in het Staatsblad.

Voorts heeft hij aangegeven dat zijn Ministerie de andere Ministeries en de Hoge Colleges van Staat informeert over (wijzigingen in) de rechtspositie van het rijkspersoneel, en dat het aan die andere Ministeries en aan de Hoge Colleges van Staat is hun eigen personeel vervolgens te informeren. De informatieverstrekking aan medewerkers die met pensioen zijn gegaan, ligt volgens de Minister op de weg van de Ministeries respectievelijk de Hoge Colleges van Staat waarbij betrokkenen hebben gewerkt. In dit verband heeft de Minister ook nog opgemerkt dat betrokkenen bij personeelsadministraties, bij het ABP en bij centrales van overheidspersoneel informatie kunnen verkrijgen over rechtspositionele regelingen.

3. Volgens verzoeker, die stelt over een reeks van jaren een tegemoetkoming te zijn misgelopen door onbekendheid met de regelingen, had het op de weg van de Minister gelegen om hem, als gepensioneerd rijksambtenaar, individueel te informeren over genoemde regelingen.

4. De Nationale ombudsman kan verzoeker, die tot aan zijn (vervroegde) pensionering in 1982 heeft gewerkt bij de belastingdienst, niet volgen in zijn standpunt. Het gaat immers te ver om van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties te verlangen dat het alle gepensioneerde rijksambtenaren persoonlijk informeert over rechtspositionele regelingen als de Zvo- en de Zvr-regeling. De Minister heeft gedaan wat van hem mocht worden verwacht door zorg te dragen voor publicatie van de regeling in het Staatsblad en voor informatieverstrekking aan de andere Ministeries en aan de Hoge Colleges van Staat. Het feit dat verzoeker na zijn pensionering desondanks niet op de hoogte is geweest van de regelingen, kan het Ministerie niet worden aangerekend.

De onderzochte gedraging is dan ook behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, die wordt aangemerkt als een gedraging van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, is niet gegrond.

Onderzoek

Op 18 juni 2002 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer H. te Eindhoven, met een klacht over een gedraging van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Daarbij werden aan de Minister enkele specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De Minister liet weten zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

De reactie van verzoeker gaf aanleiding het verslag op een punt aan te vullen.

Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt.

A. feiten

1. Tot aan zijn (vervroegde) pensionering in 1982 was verzoeker als rijksambtenaar werkzaam bij de belastingdienst.
2. Bij brieven van 27 en van 28 november 2001 richtte verzoeker zich tot Hare Majesteit de Koningin met de mededeling dat hij als gevolg van onwetendheid over het bestaan van de Zvo- respectievelijk de Zvr-regeling (zie Achtergrond) gedurende een reeks van jaren een tegemoetkoming van 4.000 tot 5.000 gulden per jaar was misgelopen. Verzoeken om een tegemoetkoming in ziektekosten van vóór 1 juli 2000 konden namelijk niet worden

gehonoreerd. Verzoeker wees erop dat hij niet was geïnformeerd over het bestaan van de regeling, en dat hij bij toeval achter het bestaan van de regeling was gekomen.

Hij verzocht de Koningin om te bemiddelen, zodat hij alsnog voor in ieder geval enkele van de voorgaande jaren in aanmerking zou kunnen komen voor een tegemoetkoming in zijn ziektekosten.

3. De Directeur van het Kabinet der Koningin deelde op 11 december 2001 aan verzoeker mee dat zijn brieven ter behandeling waren overgedragen aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

4. Bij brief van 31 januari 2002 beantwoordde de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties verzoekers brieven als volgt:

“...In uw brief schrijft u het schrijnend te vinden dat gewezen ambtenaren die toevallig van de regeling Ziektekostenvoorziening rijkspersoneel (Zvr) op de hoogte zijn een tegemoetkoming op grond van deze regeling kunnen ontvangen, terwijl anderen die niet van de regeling op de hoogte zijn geen tegemoetkoming aan kunnen vragen. U vraagt om bemiddeling om alsnog, al is het maar voor enkele jaren vóór 1 juli 2000, een tegemoetkoming te ontvangen.

De Zvr maakt onderdeel uit van de rechtspositie van het rijkspersoneel. Het is een arbeidsvoorwaardelijke regeling waarop het rijkspersoneel en het gewezen rijkspersoneel een beroep kunnen doen, ingeval hun ziektekosten een inkomensgerelateerd drempelbedrag overschrijden. De inhoud van de regeling is met de Centrales van overheidspersoneel overeengekomen. In de Zvr-regeling is geregeld dat de aanvraag om toekenning van een tegemoetkoming binnen drie maanden na het einde van een aaneengesloten tijdvak van 12 maanden dient te geschieden. De DZVO (vanaf 1 augustus 2001 KPMG FlexSourcing), die namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de regeling uitvoert, dient zich te houden aan deze termijn.

Door uw voormalige onbekendheid met de regeling heeft dit er voor u toe geleid dat aan u geen tegemoetkoming is toegekend over de periode voor 1 juli 2000.

Zoals Nederlandse staatsburgers geacht worden de wet te kennen, wordt u als voormalig rijksambtenaar geacht op de hoogte te zijn van uw rechtspositie. Aan de Zvr - en voor 1998 aan de Regeling ziektekostenvoorziening overheidspersoneel (Zvo) - wordt regelmatig aandacht besteed in vakbondsbladen en tijdschriften voor gepensioneerden. De regeling en wijzigingen van de regeling worden gepubliceerd in het Staatsblad.

Ik heb er begrip voor dat u het betreurt destijds geen aanvragen ingediend te hebben. U wordt evenwel geacht op de hoogte te zijn van de regeling. Er zal u dan ook over de periode voor 1 juli 2000 geen uitkering worden verstrekt...”

5. Verzoeker verzocht Hare Majesteit de Koningin bij brief van 3 april 2002 opnieuw om bemiddeling. De Directeur van het Kabinet der Koningin deelde daarop bij brief van 16 april 2002 aan verzoeker mee dat het, gezien het antwoord van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 31 januari 2002, voor Hare Majesteit helaas niet mogelijk was verdere tussenkomst te verlenen.

Verzoeker richtte zich daarop met een verzoekschrift tot de Nationale ombudsman.

B. Standpunt verzoeker

Het standpunt van verzoeker is weergegeven onder Klacht.

In zijn verzoekschrift wees hij erop dat hij niet is geabonneerd op het Staatsblad en geen lid is van een bond van gepensioneerden. Hij vroeg zich dan ook af hoe hij op de hoogte had kunnen zijn van het bestaan van de desbetreffende regeling. In dat verband gaf hij tevens aan dat het uit een oogpunt van dienstverlening en klantgerichtheid op de weg van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties had gelegen hem adequaat te informeren.

C. Standpunt MINISTER

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties deelde in het kader van het onderzoek van de Nationale ombudsman het volgende mee:

“...Er bestaan twee ziektekostenregelingen voor het rijkspersoneel. Het Besluit tegemoetkoming ziektekosten rijkspersoneel (Btzt, voorheen de Interimregeling) en de Zvr. Alleen actieve ambtenaren en ambtenaren die met FPU of Vut zijn gegaan, kunnen een ziektekostentegemoetkoming aanvragen op grond van het Btzt. Voor hen geldt naast het Btzt ook de Zvr. Werkloze en gepensioneerde ambtenaren kunnen alleen een tegemoetkoming in de ziektekosten ontvangen op grond van de Zvr.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties informeert de ministeries en de Hoge Colleges van Staat over (wijzigingen in) de rechtspositie van het rijkspersoneel. De ministeries en de Hoge Colleges van Staat informeren vervolgens hun eigen personeel over (wijzigingen in) de rechtspositie. De ministeries en Hoge Colleges van Staat organiseren ook zelf de informatieverstrekking voor mensen die met (vervroegd) pensioen gaan.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft geen afspraken gemaakt met het ABP over informatieverstrekking met betrekking tot de Zvr aan gepensioneerde ambtenaren.

Op de jaaropgave die het ABP verstrekt aan gepensioneerden staat - indien van toepassing - vermeld dat betrokkene Zvo-belanghebbende is.

Zoals ik in mijn brief van 31 januari 2002 (...) aan (verzoeker; N.o.) gemeld heb, worden (voormalig) rijksambtenaren geacht op de hoogte te zijn van hun rechtspositie. Zoals ook aan (verzoeker; N.o.) gemeld is wordt aan de Zvr - en voorheen aan de Zvo -regelmatig aandacht besteed in vakbondsbladen en tijdschriften voor gepensioneerden. De regeling en wijzigingen van de regeling zijn gepubliceerd in het Staatsblad. Daarnaast is bij personeelsadministraties, bij het ABP en bij centrales van overheidspersoneel informatie over de regeling te verkrijgen..."

Achtergrond

Per 1 januari 1981 trad de Regeling ziektekostenvoorziening overheidspersoneel (de Zvo-regeling; Koninklijk besluit van 18 september 1980, Stb. 544) in werking.

Op grond van deze regeling konden onder anderen gepensioneerde rijksambtenaren onder bepaalde voorwaarden een tegemoetkoming krijgen in gemaakte ziektekosten, waaronder ook begrepen de premie voor een particuliere ziektekostenverzekering.

Een vergoeding kon worden aangevraagd voor een aaneengesloten tijdvak van twaalf maanden, en een aanvraag om toekenning van een tegemoetkoming diende te worden ingediend binnen drie maanden na het einde van het tijdvak van twaalf maanden waarop de aanvraag betrekking had.

De Zvo-regeling is verschillende keren gewijzigd, en per 1 januari 1998 vervangen door de Regeling ziektekostenvoorziening rijkspersoneel (de Zvr-regeling; Koninklijk besluit van 5 juli 1997, Stb. 357).